

جهان‌نما

قره‌باغ کوهستانی در محاصره

جمهوری آذربایجان با بستن مسیر دسترسی قره‌باغ به ارمنستان، مانع ارسال مواد غذایی و دارو به این منطقه شده است

با وجود آنکه اوضاع قفقاز آرام به نظر می‌رسد، اما در منطقه قره‌باغ کوهستانی واقع در داخل مرزهای جمهوری آذربایجان، وضعیت چندان عادی نیست. قره‌باغ کوهستانی میزبان حدود ۱۰۰ هزار ارمنی است که پس از آنکه در سال ۲۰۲۰ ارتش جمهوری آذربایجان این منطقه را تحت کنترل خود درآورد، اکنون با بحران مواد غذایی و دارو روبه‌روست. تنها راه دسترسی منطقه قره‌باغ کوهستانی بزرگراه لاجین است که این منطقه را به ارمنستان متصل می‌کند. تا قبل از آنکه جمهوری آذربایجان موفق به کنترل کامل منطقه قره‌باغ شود، برای ۳۵هه این جاده تنها مسیر حیاتی این منطقه بود، اما این مسیر اکنون تحت کنترل نیروهای آذربایجان و نیروهای حافظ صلح روسیه از رونق افتاده است. ماروت وانیان، وبلاگ‌نویس ۳۹ساله که در شهر ۷۵هزار نفری استپاناکرت، مرکز قره‌باغ کوهستانی زندگی می‌کند، به پولیتیکو گفته است: «طی ۲روز گذشته، به سختی توانستم چیزی برای خوردن در مغازه‌ها پیدا کنم.» آنچه امروز در قره‌باغ کوهستانی می‌گذرد، نشانه بارز محاصره قومیتی علیه ساکنان ارمنی است که پس از پیروزی جمهوری آذربایجان در این منطقه صورت گرفت. در دهه ۱۹۹۰ نیز پس از فروپاشی شوروی، هجوم ارمنی‌ها به این منطقه باعث آوار گسی صد‌ها هزار نفر از ساکنان آذربایجان شده بود. در حال حاضر با برقراری آتش‌بس در قره‌باغ، ۱۵۰۰۰ صلح‌نا روس در منطقه حائل میان ۲طرف مستقر شده‌اند، اما آنها هم تاکنون نتوانسته‌اند گام موثری برای بازگشایی این جاده بردارند.

واکنش مقامات جمهوری آذربایجان تکذیب محاصره منطقه قره‌باغ کوهستانی و هم‌زمان اتهام‌زنی به ارمنی‌هایی است که به گفته باکو مشغول «اقدامات ضد محیط‌زیستی» مانند بهره‌برداری از معادن طلا هستند. باکو می‌گوید که کامیون‌های حمل مواد غذایی و دارو در جاده تردد دارند، اما مقامات محلی در استپاناکرت با تاکید بر اینکه قبل از سلطه جمهوری آذربایجان، روزانه ۴۰۰ تن غذا و دارو از ارمنستان به این شهر می‌رسید، ترده یک یا ۲ماشین دارو را بی نتیجه می‌دانند.

مقامات ارمنستان تاکنون در چند نوبت نسبت به بحران انسانی در قره‌باغ کوهستانی به مسکو هشدار داده و خواستار اقدام جدی‌تری در برابر باکو شده‌اند، اما به نظر می‌رسد که در شرایطی که روسیه درگیر تحولات اوکراین است، وضعیت قره‌باغ را از اولویت‌های خود خارج و به ادامه آتش‌بس بسنده کرده است.

دریچه

خط و نشان لندن برای اعتصابیون

دولت انگلیس به دنبال تصویب قانونی است که اعتصاب‌های کارگری را به شدت محدود خواهد کرد

با جدی شدن احتمال تصویب طرح محدودیت اعتصاب‌ها در انگلیس توسط ریسی سوناک، نخست‌وزیر این کشور، صدای منتقدان در لندن بلند شده و بسیاری گفته‌اند که تصویب چنین قانونی به دموکراسی انگلیس ضربه جدی خواهد زد. روزنامه گاردین نیز در گزارشی با انتقاد از قانون ضداعتصاب ریسی سوناک، نوشته که مشکل اساسی امروز در انگلیس انجام اعتصاب نیست، بلکه اقتصاد آسیب‌دیده‌ای است که باعث ایجاد اعتصاب‌ها می‌شود.

بر اساس مفاد طرح جدید نخست‌وزیر انگلیس، اتحادیه‌های کارگری در بخش‌هایی مانند بهداشت، آموزش، راه‌آهن و آتش‌نشانی تنها در صورتی قادر به انجام اعتصاب خواهند بود که تعطیلی کار آنها باعث توقف ارائه حداقل سطح خدمات در زمان اعتصاب شود. بر اساس این طرح پیشنهادی اگر کارگران بدون رعایت این شرایط دست به اعتصاب بزنند، ممکن است از کار اخراج شوند.

تصویب نهایی این طرح به معنای آن است که بسیاری از کارگران دیگر نمی‌توانند اعتصاب کنند و بخش اعتصاب کننده هم به دلیل جمعیت کم خود در عمل راه به جایی نخواهد برد. این قانون همچنین اتحادیه‌های کارگری را ملزم به پرداخت خسارت در قبال تعطیلی خدمات عمومی خواهد کرد. میزان این جریمه‌ها احتمالا تا آنجا زیاد خواهد بود که میل به انجام قانونی اعتصاب را از بین خواهد برد. درخواست اعتصاب کنندگان پاسخ نداده است.

قابل پیش‌بینی است که انگلیس در ماه‌های آتی باز هم شاهد اعتصاب‌هایی خواهد بود و احتمالا دولت لندن با پیش‌بینی وضعیت پیش‌رو، به دنبال محدود‌سازی این اعتصاب‌هاست. تاکنون کارزار ۱۰۰ هزار نفری برای لغو طرح ریسی سوناک علیه حق اعتصاب اتحادیه‌های کارگری به راه افتاده و گاردین پیش‌بینی کرده این کارزار در روزهای آینده چندبرابر خواهد شد. این کارزار قرار است با برگزاری رژه‌ها و تظاهرات خیابانی مانع از بین رفتن حق اعتصاب‌های کارگری در انگلیس شود؛ هر چند مشخص نیست که آیا کابینه سوناک در برابر نخستین راهپیمایی خیابانی مخالفان خود کوتاه خواهد آمد یا خیر؟

بین‌الملل

مک کارتی پس از ابرازی گیری به‌عنوان رئیس مجلس نمایندگان انتخاب شد. مک کارتی واشنگتن پست

کنگره آمریکا در تسخیر راست‌های افراطی

جناح راست تندرو در حزب جمهوریخواه با گرفتن امتیازات قابل توجه در جریان انتخابات رئیس جدید مجلس نمایندگان قدرت خود را در واشنگتن تثبیت کرد

گزارش ۱ بهار محبی روزنامه‌نگار

پس از رای گیری‌های متعدد از جمله یک مورد رای گیری در نیمه‌شب و درگیری‌های لفظی در راهروهای ساختمان کنگره که یکی از آنان تا مروز درگیری فیزیکی دو نماینده پیش رفت، کوین مک کارتی، نماینده ۵۷ساله ایالت کالیفرنیا از حزب جمهوریخواه، موفق شد که ریاست مجلس نمایندگان آمریکا را به چنگ آورد؛ پیروزی سیاسی که به اعتقاد ناظران با توجه به هزینه‌هایی که برایش پرداخت شده، دیگر چندان هم پیروزی به نظر نمی‌رسد.

کوین مک کارتی در این مارا تن سیاسی که از سال ۱۸۵۹ تاکنون در آمریکا بی سابقه بوده، توانست در پانزدهمین دور رای گیری با کسب ۲۱۶ رأی در مقابل ۱۲۱ رأی «حکیم مغزی» نامزد حزب دمکرات، آرای لازم برای ریاست مجلس نمایندگان را به دست آورد. اما کسب ۲۱۰ رأی جمهوریخواهان سرکشی که علیه ریاست مک کارتی شورش کرده بودند، چندان هم راحت نبود. وعده‌ها و امتیازات کلیدی بدهد که قدرت او را محدود کرده و نفوذ محافظه‌کاران را در مجلس نمایندگان افزایش می‌دهد. آخرین بار در سال ۱۸۵۹ بود که انتخاب «ویلیام پنینگتون» جمهوری خواه با ۴۴ دور رای گیری، هفته‌ها طول کشید.

امتیازاتی که مک کارتی واگذار کرد

خبرگزاری رویترز در گزارشی از جلسه رای گیری نوشته که انتخاب مک کارتی به عمیق‌ترین ناکارآمدی کنگره در ۱۶۰ سال گذشته پایان داد. اما تحولات چند روز اخیر آشکارا منکس کننده چالش‌هایی است که او برای رهبری یک حزب دو پاره با آن روبه‌رو است. به گفته نمایندگان مجلس از جمله امتیازاتی که مک کارتی به نمایندگان تندروری حزب جمهوریخواه داده این است که در آینده رأی حتی یک نماینده برای عزل رئیس مجلس کافی باشد. این بدان معناست که مک کارتی در بررسی لایحه مربوط به موضوعات کلیدی چون بودجه یا بررسی سقف بدهی دولت قدرت بسیار محدودی خواهد داشت. توجه به این شرایط، احتمال تعطیلی شدن دولت و تصویب نشدن بودجه بسیار بالا ریزی می‌شود. رئیس جدید مجلس نمایندگان همچنین پذیرفته که نمایندگان عادی حق بیشتری برای تأثیر گذاری در تدوین و تصویب

مک

وظیفه رئیس مجلس نمایندگان چیست؟

رئیس مجلس نمایندگان آمریکا رهبر حزب است که در این مجلس است که دستور کار جلسات و اولویت‌های قانونگذاری را تعیین می‌کند. رئیس مجلس نمایندگان پس از رئیس جمهور و معاون اول، سومین فرد قدرتمند سیاسی در آمریکا به شمار می‌رود که هر دو سال یکبار با رأی نمایندگان انتخاب می‌شود. وظایف و رئیس مجلس نمایندگان به اختصار عبارتند از: مدیریت نمایندگان مجلس نظارت بر امور روزانه و تعیین اولویت‌های رای گیری نظارت بر کمیته قانونگذاری تشریح قوانین تصویب شده برای دیگر مقامات و مردم آمریکا رهبر بزرگ‌ترین حزب سیاسی در مجلس نمایندگان

تحلیل

مک کارتی، مجلس نمایندگان را قربانی کرد

مک کارتی هم دیگر توان کنترل آنان را ندارد. عملکرد ضعیف‌تر از انتظار جمهوریخواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای اخیر باعث شد این حزب اکثریت محدود ۲۲۲ در برابر ۲۱۲ کرسی حزب دمکرات را به‌دست آورد؛ امری که باعث شده طیف راستگرا و تندروری حزب جمهوریخواه بتوانند دست بالا را داشته و ریاست مک کارتی بر مجلس نمایندگان را به‌طور جدی به چالش بکشند.

رابطه مک کارتی با ترامپ

مک کارتی یکی از نمایندگان بخش مرکزی ایالت کالیفرنیا در مجلس نمایندگان است. او نخستین بار در سال ۲۰۰۷ از سوی حوزه انتخاباتی بیکرفیلد در کالیفرنیا به مجلس نمایندگان راه یافت. مک کارتی مناسبات گرم و حسنه‌ای با دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا، دارد به طوری که ترامپ در جریان رای گیری‌ها، جمهوریخواهان را به حمایت یکپارچه از مک کارتی فراخوانده بود. اما این روابط از ابتدا چنین نبوده است. مک کارتی از جمله اعضای حزب جمهوریخواه بود که پس از یورش هواداران دونالد ترامپ به ساختمان کنگره از رئیس جمهور سابق فاصله گرفت و گفت که باید او را به دلیل این بحران سرزنش کرد اما چندی بعد با رفتن به مارا لاگو، عمارت ترامپ در فلوریدا، تلاش کرد تا رابطه‌اش را با او ترمیم کند. در وب‌سایت خبری - تحلیلی پولیتیکو آمده: وفاداری مک کارتی به دونالد ترامپ به احیای جایگاه رئیس جمهور سابق در حزب جمهوریخواه به‌ویژه پس از وقایع ششم ژانویه کمک کرد و در مقابل باعث شد تا ترامپ نیز از او برای رسیدن به کرسی ریاست مجلس نمایندگان حمایت کند. احتمالا همین ترمیم روابط باعث شد تا جناح تندرو و پیرویه ۲۰۰ نماینده شورش که اغلب از حامیان دوآتشه رئیس جمهور سابق هستند، در نهایت ریاست مک کارتی را تأیید کنند. وب‌سایت خبری - تحلیلی وکس با اشاره به تحولات امروز فضای سیاسی آمریکا نوشته: حزب دمکرات و جمهوریخواه در ماه‌های آینده بر سر سقف بدهی دولت، یک روپارویی بزرگی خواهند داشت. دولت فدرال به‌زودی با محدودیت ۳۱۴ هزار میلیارد دلاری روبه‌رو خواهد شد و طیف تندروری حزب جمهوریخواه برای تصویب افزایش این محدودیت امتیازات قابل توجهی را از کاخ سفید طلب خواهد کرد. این به معنای یک روپارویی پر مخاطره سیاسی در داخل آمریکا است که می‌تواند اعتبار این کشور را عمیقا به خطر بیندازد.

مک

تلاش طالبان برای تغییر چهره کابل

طالبان تلاش دارد تا با تغییر چهره خیابان‌های کابل نشان دهد توانایی مدیریت امور شهری را دارد

با گذشت بیش از یک سال از سلطه طالبان در کابل، اکنون مقامات این گروه در پایتخت افغانستان اقداماتی را برای تغییر چهره این شهر در پیش گرفته‌اند. روزنامه واشنگتن پست در گزارشی از وضعیت کابل می‌نویسد که مقامات طالبان برنامه‌هایی بلندپروازانه‌ای را برای تغییر چهره پایتخت افغانستان آغاز کرده‌اند. کابل یک کلانشهر شلوغ با ۵ میلیون نفر جمعیت است که هنوز زخم‌ها و آثار سال‌ها جنگ، درگیری‌های داخلی و تهاجم خارجی بر در و دیوار آن نمایان است. بر اساس گزارش واشنگتن پست، نیروهای طالبان در شهرداری کابل، ۱۸۰ پروژه را از جمله کاشت درخت، برپایی بناهای یادبود و ساخت جاده‌های اصلی در دست اجرا دارند که هزینه آنها حدود ۹۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده است. در حالی که در چند دهه گذشته بسیاری از ساختمان‌های دولتی و حتی عمارت‌های شخصی ساز در کابل با موانع بتونی از جاده‌ها و خیابان‌ها جدا شده بود، اکنون بسیاری از این موانع در حال برچیده شدن هستند. بلوزرها خیابان‌هایی را که به برخی اموال دولتی می‌رسید و در دو دهه گذشته به روی عموم بسته شده بودند، باز

گزارش ۲

افغانستان با برخی حملات از سوی گروه تروریستی داعش نیز مواجه بوده است، اما حجم این حملات به مانند ۲۰ دهه گذشته چندان چشمگیر و پی در پی نبوده است. تغییر چهره کابل در محله دشت برچی که دارای بیشترین جمعیت شیعه است، به تخریب برخی خانه‌ها برای ساختن یک جاده ارتباطی به یک بزرگراه اصلی منجر شده است. «عمت‌الله پارکزی»، سخنگوی گروه بازسازی کابل می‌گوید: «تمام پروژه‌های عمرانی بین‌المللی پس از به‌دست گرفتن آن در نظر دارند طرح‌های انتزاعی را در خیابان‌های کابل نصب کنند.

نقل قول

فلسطین در قلب شهید سلیمانی بود
شیخ نبیل قواوق، عضو شورای مرکزی حزب الله لبنان: شهید سلیمانی فرمانده‌های منحصر به فرد و در حد و اندازه امت اسلامی بود. فلسطین همواره در قلب شهید سلیمانی حضور داشت و ایشان توانست همه توان و انرژی امت را برای یاری‌رساندن به فلسطین بسیج کند.

جنگ اوکراین، در نقطه بحران است
جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا: هم‌اکنون جنگ اوکراین در نقطه‌ای بحرانی قرار دارد. باید هر چه در توان داریم برای کمک به مقاومت اوکراین در برابر تهاجم روسیه به کار بگیریم. بسته کمکی جدید آمریکا به اوکراین شامل خودروهایی زرهی بردلی و سامانه پدافند هوایی پاتریوت است. این تسلیحات کارکرد خوبی دارند و به اوکراینی‌ها کمک بسیاری می‌کنند. (راشادودی)

باید اقدس و مقدساتش دفاع کرد
ایمن الصفدی، وزیر خارجه اردن: باید با تمام توان از وضعیت قانونی و تاریخی موجود در قدس و همه مقدسات آن دفاع کرد. تحولات اخیر در مسجدالاقص تحریک‌آمیز بود. با اجرای چنین برنامه‌هایی افراطی دور جدیدی از خشونت‌ها در منطقه تقویت می‌شود و این در حالی است که منطقه در شرایط امروز به تنش‌های بیشتر نیازی ندارد. (خبرگزاری آناطولی)

خبر

استعفای ۴۶۰۰ پزشک مصری

سندیکای پزشکان در مصر از کناره‌گیری ۴۶۲۱ پزشک از کار در مراکز دولتی در سال میلادی ۲۰۲۲ به دلیل دست‌مزد پایین و شرایط بد کاری خبر داده است. اعلام این امر جنجالی بزرگ در مصر به راه انداخته است. سحر البازار، نماینده مجلس مصر، خواستار توضیح مقامات بهداشتی این کشور درباره استعفای پزشکان از کار شده است. به گفته البازار، در سال ۲۰۱۶ استعفای پزشکان حدود ۱۰۴۴ مورد، در سال ۲۰۱۷ حدود ۲۵۴۹ مورد و در سال ۲۰۱۸ نیز ۲۶۱۲ مورد بوده است. او افزود: در سال ۲۰۱۹ این تعداد به ۳۵۰۷ رسید. در سال ۲۰۲۰ نیز ۲۹۸۶ پزشک استعفا دادند و در سال ۲۰۲۱، ۱۲۷۰۲ نفر از کار خود کناره‌گیری کردند. تعداد پزشکان ثبت شده در سندیکای عمومی مصر هم‌اکنون ۳۰ هزار پزشک شامل بیمارستان‌های دولتی، دانشگاهی، آموزشی می‌کند. این وضعیت زمانی رخ می‌دهد که کسانی که متخصص و ویران کردن هستند به قدرت می‌رسند. آمریکا سال‌هاست که شاهد این ناکارآمدی است؛ از تقابل حزبی و تعطیلی دولت گرفته تا چالش‌های بدهی‌ها و دیگر بحران‌های ساختگی که محصول سیاسی‌بازی است. اما نکته اینجاست که شرایط بدتر خواهد شد چرا که کوین مک کارتی برای رسیدن به کرسی ریاست امتیازاتی را به جناح تندرو جمهوریخواه داده که عملاً دست رئیس مجلس نمایندگان را برای کنترل این گروه از سیاستمداران افراطی کوتاه کرده است. مک کارتی برای این پیروزی، مجلس نمایندگان را قربانی کرد.

هفته‌نامه گاردین [انگلیسی]

چالش‌های جهانی در سال ۲۰۲۳ هفته‌نامه گاردین در نخستین شماره خود در سال ۲۰۲۳ سراغ مهم‌ترین تحولات پیش‌رو در این سال رفته و در رأس مهم‌ترین نگرانی‌ها، مسئله آب و هوایی را مطرح کرده و گفته به‌رغم همه دلهره‌ها، روی کار آمدن داسلیوا در برزیل به عنوان رئیس جمهور جدید می‌تواند خبر خوبی برای حفظ آمازون پس از سال‌ها تخریب گسترده در دوره بولسونارو باشد. همچنین در آخرین روزهای سال میلادی گذشته، حذف کسب و کار کوچک - صفر در چین بسیاری را شگوکه کرد و انتظار می‌رود حذف این برنامه از سوی پکن تأثیرات خود را بر اقتصاد در سال ۲۰۲۳ نشان دهد. جنگ اوکراین و تحولات خاورمیانه در سال جدید از دیگر مسائل مورد بررسی در این شماره گاردین است.